

DÉLMAGYARORSZÁG

79. évfolyam, 219. szám
1989. szeptember 16., szombat

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEVEDI LAPJA

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ára: 5,30 forint

Táborvita

A százforintos ügylet utóélete

Sokan emlékeznek még arra a télen megkötött adásvételi szerződésre, amelyben a KISZ megyei bizottsága eladta a kezelésében levő újszegedi ifjúsági tábort saját felsőbb irányítójának, a KISZ Központi Bizottságának. Nem srófolta magasra az árat: száz forintért cserélt gazdát a tábor. Nagy port kavart az ügy, sokan etikai tisztázatlanságot is emlegettek.

Lehet, hogy hamarosan új fordulat következik az eseményekben. A városi tanács felkérésének eleget téve, Rózsa Edit képviselő interpellációra készül az Országgyűlés legközelebbi ülészakán, az adásvétel tárgyában.

„Fölmerült a törvénytelenység lehetősége”

Rózsa Edit képviselőt arról kérdeztem, hogyan került hozzá ez az ügy.

— A tanácsi testület határozatban kért föl, hogy járjak közben a pénzügyminiszternél. Erre azért van szükség, mert az ő jóváhagyása szükséges az esetleges törvénytelenység bírói tisztázásához. Ezért az engedélyért a tanács levélben folyamodott. Békesi László pénzügyminiszterhez. Válaszként azonban Kunos Péter pénzügyminisztériumi államtitkártól nem kapták meg a szükséges felhatalmazást.

— Milyen indokkal utasították el a bírósági tisztázás lehetőségét?

— Az államtitkár arra hivatkozott, hogy a szerződés kötés az akkor érvényes földtörvény alapján történt, és az azt vitató jogi érveket nem tartja megalapozottnak. Arra is emlékeztetett, hogy a Legfőbb Ügyészség is folytatott vizsgálatot az ügyben, és jóváhagyta a szerződést.

— Mit tehet akkor a képviselő?

— A városi tanács elméleti és gyakorlati szakemberekből álló bizottságot kért fel az ügy felülvizsgálatára. Az ő véleményük szerint fennáll az akkor érvényes jogszabályok téves értelmezésének, s ebből következően a törvénytelenységnek is a lehetősége. Eppen ezért tartják szükségesnek a korrekt, bírósági úton történő tisztázást. Ehhez kérem Békesi László hozzájárulását.

— Milyen válasza számit?

— Nem látom okát az elzárkózásnak.

— Mi a személyes véleménye az ügyről?

— Ezt a konfliktust az érintetteknek egymás kö-

zött kellett volna megoldani, erre mostanáig igazán volt idő. Saját, helyi dolgainkat nem az Országgyűlés bevonásával kell elrendezni. Két ponton is veszélyesnek érzem ezt az ügyet. Jó lenne, ha az érdekeltek valóban az ifjúság érdekeit képviselnék, annál is inkább, mert e szándékukat mindkét oldalon többször kinyilvánították. Nagy baj viszont, hogy a felek kölcsönösen bizalmatlanok egymással szemben, pedig — úgy tűnik — egyet akarnak. Ugyanakkor nagyon sajnálnám, ha akadnának olyanok, akik a közelgő választásokra való tekintettel politikai tőkét kíváncsolnának az ügyből.

Aki aláírta a szerződést

Csányi Zoltán annak idején megyei KISZ-titkárként „adta el” a tábort. Ma a KISZ egyik jogutódjának, a Szeifisznek titkára.

— Miért kellett jelképes összegért átadni a tábort a Központi Bizottságnak?

— A rendezetlen tulajdonjogi viszonyok tisztázása miatt. A területet a tanácstól kaptuk, ami ráépült, az részben a KISZ KB pénzéből, részben a szegedi és környékbeli intézmények, vállalatok társadalmi munkájából készült el. Egyértelművé kellett tenni, kié a tábor, mert gazdaságilag önállóvá kell válnia a fennmaradáshoz. A pusztá fenntartás — vagyis az állagromlás elkerülése — évenként több millió forintot igényelt. Erre már nincs pénz.

— Milyen jövőt szántak a tábornak?

— Szakértői bizottság gondolkodik azon, hogyan lehet nyereségessé tenni a működést. Üdültetések, gyűlések és másfajta rendezvények céljaira adnánk bérbe, tehát tulajdonképpen üzleti vállalkozásként működne.

— És ki képviselné a fiatalok érdekeit? Hiszen a tábor elsősorban nekik épült!

— Egy pillanatra sem tévesztettük szem elől ezt a szempontot: a fiatalok kedvezményes szálláshoz jutnának. A haszon nagy része egy alapítványba kerülne, amely fölött kuratórium gyakorolna felügyeletet. Az alapítvány hasznosítása is ifjúsági célú volna.

— Kik lennének a gondnoki testület tagjai?

— Bármely ifjúsági szervezet, amely kéri ezt a jogot. Augusztusban a sajtó útján összehívtunk egy „ifjúsági kerékasztalt”, éppen a megegyezés céljából. Sokan eljöttek — az „alternatívok” kivételével, akik pedig korábban követelték jogaikat a táborhoz.

— Mi a véleménye a tanács mostani kezdeményezéséről?

— Mi nem kívánjuk senki jogos tulajdonát. Félünk attól, hogy a tábor esetleg marakodás tárgyává lenne. És még inkább félünk, hogy nem az ifjúság céljait szolgálja. Mert szerintünk ez a legfontosabb, bárkinek a tulajdona is.

Mit mond a jogász?

A megyei bíróság polgári ügyszakos elnökhelyettese, Gaál Sándor a következőket mondta az ügyről:

— A Polgári törvénykönyv szerint a társadalom érdekeibe ütköző szerződés érvénytelen! Az én véleményem az, hogy ez a szerződés nem volt jogszerű.

— Hogyan lehetséges ez? Hiszen az akkor érvényes földtörvény alapján kötötték!

— Bár a jogszabályból ez csak közvetve derül ki, véleményem szerint az azonos szintű kezelők nem adhatják el egymásnak a tulajdonjogot. Itt pedig ez történt. Érdekes helyzet, mert a jogalkotói cél értelmezésén folyik a vita.

Ebben az esetben éppen ezt az eredeti elgondolást kerültk meg.

— Az Országgyűlés azóta módosította is ezt a törvényt.

— Mégpedig rögtön az eset után. Kizárták annak lehetőségét, hogy társadalmi szervezet kezelői jogát tulajdonjogba adja át.

— Mit tehet még a bíróság, hiszen a Legfőbb Ügyészség már jóváhagyta a szerződést?

— Ez az állásfoglalás nem köti a bíróságot! Hangsúlyozom: ez jogszabály-értelmezési kérdés, és csak a magam véleményét mondtam el, hiszen hozzánk még senki sem nyújtott be keresetet. Ilyen keresetet az ügyész vagy átruházott hatáskörben a tanács nyújthat be. Ha mégis tárgyalni fogjuk, lehet, hogy az ügyet vezető bírónak más lesz a véleménye!

Nyilas Péter

Az Országgyűlés küldöttségének amerikai programja

Magyar parlamenti küldöttség érkezett Szűros Mátyásnak, az Országgyűlés elnökének vezetésével csütörtökön az éjszakai órákban, helyi idő szerint délután, New Yorkba. A küldöttséget a repülőtéren Várkonyi Péter washingtoni magyar nagykövet, Bánlaki

György New York-i főkonzul, és Budai Iván, a magyar ENSZ-képviselő helyettes vezetője üdvözölte.

Szombaton a törvényhozók amerikai magyar szervezők vendégei New Jersey államban. Hétfőtől Washingtonban tárgyalnak, az amerikai törvényhozás és a kormány képviselőivel.

A hirtelen jött intézkedés

Citicorp a csekk

Hétfőtől változások lesznek a magyarországi devizabetétekben. Minden magyar állampolgár új jogcímen is elhelyezhet betétként konvertibilis valutát. A külföldiek ajándékba kapott pénzt csak szóban kell nyilatkoznia. Az utazási számla megszűnik és ezután csak az egységes devizaszámla létezik. A betétesek kereskedelmi kamatot kapnak letétbe helyezett valutájukért. A kamattámogatás mértéke függ a pénznemtől és a lekötött időtartamtól. Mostanában az angol font, a finn marka, a kanadai és az ausztrál dollár igéri a legmagasabb kamatot. Természetesen ez a mérték az adott országban létező inflációhoz, pénzromláshoz. Azoknak a magyar valutatulajdonosoknak, akik mondjuk NSZK-márkájukat svájci frankra akarják cserélni, átváltásukat jutalékot számít fel a bank.

A betétek minimumhatára is a felére csökken szeptember 18. után. Például amerikai dollárból legkevesebb 200-at, osztrák schillingből minimum 2500-at kell elhelyezni betétszámla nyitáskor.

Lényeges változások lesznek a külföldre utazó magyarok turistakeretből történő ellátásában is. Az általuk igényelt pénzmennyiség

10 százalékát kapják csak készpénzben, 90 százalékát citicorp csekkben. Ez az értékpapír gyakorlatilag Európában minden bankjában valutára váltható át. Átváltási jutalékot a pénzintézetek nem számítanak fel. Biztonságosabbá teszi a valutaörvezését, ezután nehezebb lesz visszaélni az útlevelekkel. Ha a csekk elveszik, tulajdonosa teljes értékű visszatérítéssel számíthat. Ezt külföldön a helyi bankoktól is igényelheti. A citicorp csekk illetéktelen beváltása szinte lehetetlen, ugyanis a valutát igénylő állampolgárnak a csekk átvételkor alá kell írnia, az értékpapírt és beváltáskor az illetékes bank alkalmazottja előtt kell aláírását megismételnie.

Perjési József, az OTP Csongrád megyei igazgatója, tegnap elmondta, hogy mivel az intézkedés hirtelen jött, a jövő hét első napjaiban átmeneti zavarokra lehet számítani a valutaellátásban. Például kevés a kis címletű citicorp csekk. A megyében Szegeden a Klauzál téri valutafiókban, az Aradi téri fiókban és a rókusfiókban, valamint Hódmezővásárhelyen, Szentesen, Makón és Csongrádon lehet ily módon valutát váltani.

Dolgoznak azon, hogy az összes valutával foglalkozó üzletben átálljanak az új módszerre, ehhez azonban a szükséges dokumentumokat be kell szerezni.

Ezután a külföldi munkából származó bér kedvezőbben helyezhető el devizaszámlán, ugyanezen a helyen konvertibilis valutában kifejezett honoráriumokkal, és szabadalmi díjakkal is. A devizaszámla mint bármely más betétszámla, öröklhető. A tulajdonosnak minden valuta kivétel és betét alkalmával nem kell a bankban megjelennie, ezek a jogai felhatalmazással a közvetlen rokonaira is átruházhatók. Ilyen jogosítványt legfeljebb az első unokatestvér szerezhet meg. A BC-számla tulajdonosoknak nem kell felkeresniük a bankot, betétjük automatikusan devizaszámlára megy át, legfeljebb ha hosszabb lekötésre gondoltak, — ami természetesen magasabb kamatot jelent — akkor érdemes már az első napokban sorba állniuk.

Perjési József elmondta azt is, hogy a Klauzál téri fiókjuk zsúfoltságnak csökkentésére banktechnológiai változásokat terveznek, erre azonban várhatóan csak majd „a csendes” novemberben kerülhet sor.

M. E.

B. I.

Mi mást is tehetett volna, csütörtökön éjjel háromnegyed 11 körül Ambrus Béla, a mórakalmi takarékszövetkezet elnöke bejelentette a szegedi rendőrkapitányságon: 30 ezer nyugat-német márkát akart vásárolni 1 millió 290 ezer forintért (feketén). A valutaügyletben Pozsgainé Farkas Cs. Andrea (Mórakalm, Szeged u. 3.) segédkezett neki. Csakhogy, amikor Ambrus a rendőrségen jelentkezett, ahogy mondani szokták, se pénz, se posztó. A következők történtek.

Az előzetes megbeszélés értelmében, 9 órakor a Széchenyi téri tejvíz előtt ejtették volna meg a pénzcsereget. Meg is jelent ott Gibicsár István fagyaltkészítő kisiparos (ideiglenes lakása: Balatonfüred, Arad u. 8.). Elvezette őket Tarjánba, a Pöze Jenő, Bite Pál u. kereszteződésébe, mondván, ennyi pénzt nem mert magával hozni, a márkát ott-hon hagyta, várják meg. Percek múltán vissza is tért

A rablók megleptek az elnök milliójával

Lövöldözés Tarjánban — 30 ezer марка helyett papír

Lebuktak a valutázók

egy fekete diplomata táskával. Ambrus Béla átadta neki a sajátját — benne a millióval. A cserét követően természetesen meg akarta számolni, megvan-e a marka. Am ahogy a táskát kinyitotta, Gibicsár egy gáz-spray-vel a szemébe fújt, és gyorsan elszaladt Ambrus pénzével. Aki üldözni kezdte, s a bizonytalanság nem véletlenül nála levő önvédelmi fegyverrel a levegőbe lött. (A golyó az ablakon keresztül becsapódott egy első emeleti, Bite utcai lakásba. Már aludt a tulajdonos, egy idős asszony...)

Gibicsár a lövés riasztó hangjára sem állt meg — saroknyira vártak a társak. Hisz valójában az egész rablást előre kitervelték.

A „forgatókönyv” szerint járt a motorja az osztrák felségjelű, piros színű Golfnak, Gibicsár beugrott, az autó már indult is.

Ambrus bejelentését követően, a kapitányság nagy erővel vonult az utcákra, a városból kivezető utakat azonnal lezárták. Bő fél óra telhetett el, amikor a dorozsmai benzinkút közelébe ért saját, civil autóval két járőr. Rögtön fölismerték a kútnál pirosító Golfot. Gibicsárék meg sem próbálták menekülni. Ott, helyben 1 millió 240 ezer forintot, gázpisztolyt, sprayt, rekamlázcsókba dugott balta-nyelet, feszítővasat, gumikesztyűt találtak a rendőrök. (Tegnap, pénteken délelőtt a hiányzó 50 ezer

nyomára is rábukkantak.) A Gibicsár által átadott táskában egyébként három köteg 10 márkás nagyságú papírszelet volt, köztük csupán néhány bankjegy: dollár, schilling, még lej is. Csak a kötegek tetejére tetek 10 márkásokat. Az Ambrusnak szánt valuták belföldi forgalmi értéke mindössze 3 ezer forintot ér.

Az eddigi adatok szerint a valuta-adásvétel megszervezésében Vakuja Tünde takarító (Szeged, Gyöngyvirág u. 16.), Mészáros József portás — azonos munkahelyen dolgoznak — (Szeged, Csongrádi sgt. 85.) és Pozsgainé vett részt. A városi rendőrkapitányság tájékoztatása szerint őrizet-

be vétel mellett büntetőeljárás indult különösen nagy értékre elkövetett rablás alapos gyanúja miatt Gibicsár, valamint a Golfot vezető, osztrák állampolgárságú Orczán Zsolt Attila, s a társak, Kohl Róbert (Szeged, Budapesti krt. 6/A) és Molnár József ellen, akinek Kukorica utcai lakásán már megtalálták a lefoglalt összegből hiányzó 50 ezer! A fekete ügylet megszervezésében részt vevők és Ambrus Béla ellen különösen nagy értékre elkövetett devizagazdálkodás megsértése büntetettének alapos gyanúja miatt indult eljárás. Mint megtudtam, Mészáros valószínűleg a közvetítő szerepét játszotta a tranzakcióban, s ha már benne volt, nyerni is akart: egy forinttal többet kért, márkánként 43-at mondott. A rablóról pedig feltételezhető, hogy az ország különböző területein is elkövettek hasonló bűncselekményt. Arra pedig tárgyi bizonyítékok állnak rendelkezésre, hogy Szegeden másfajta bűnügyekbe is keveredtek.